

TISKOVÁ ZPRÁVA

Od září nově. Vzdělávací program Lídr školy připraví stovku účastníků na funkci ředitele

Až stovka budoucích ředitelů nastoupí se začátkem školního roku do nového modelu kvalifikačního studia – programu Lídr školy. Na pilotním projektu spolupracují Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, Národní pedagogický institut České republiky a organizace Učitel naživo. Program založený na expertním know-how zkušených ředitelů a ověřené praxi je sestavený s cílem podpořit budoucí i začínající ředitele v oblasti pedagogického vedení, která byla dosud opomíjená. Lídr školy posiluje schopnost zavádět změny a inovace, podporovat učitele a rozvíjet jejich kompetence a do centra pozornosti ředitelů staví děti a jejich učení.

Čeští ředitelé škol stráví až 40 % svého času administrativou, které ředitelé z ostatních zemí OECD věnují průměrně jen 27 % času. Ve srovnání s kolegy z Estonska, Nizozemska nebo Velké Británie českým ředitelům nezbyvá tolik času na samotné vedení školy, včetně toho pedagogického, kterému věnují pouze 22 % pracovního času. Ředitelé zároveň uvádějí, že cítí, oproti ředitelům v jiných evropských zemích, nadprůměrný stres z pracovní zátěže a jsou relativně málo spokojeni se svojí profesí. Program Lídr školy se proto zaměřuje nejen na provozně-právní agendu, ale především na posílení schopnosti ředitelů vést pedagogický sbor. Staví do popředí jejich zájmu kvalitu výuky a dopad školy na děti.

Ředitel je klíčový pro dobré fungování školy a může svými rozhodnutími výrazně ovlivnit vzdělávání žáků. V České republice je postavení ředitele oproti jiným evropským zemím ještě zásadnější, protože český vzdělávací systém je velmi decentralizovaný. Téměř 70 % sledovaných rozhodnutí se odehrává na úrovni školy a jejího ředitele. To je po Nizozemí nejvíce ze všech zemí OECD, kde se průměr pohybuje pouze kolem 40 %. Zbytek je v českém vzdělávacím systému v rukou územních samospráv nebo státu. Mezinárodní analýza, kterou provedla organizace Učitel naživo ve spolupráci se sociologickou výzkumnou organizací PAQ research, ukazuje, že ředitelé jsou v průměru méně spokojeni se svou profesí v zemích, kde pociťují vysoké zatížení administrativou. Vysoká decentralizace školství a s tím spojená autonomie škol, jako je tomu v ČR, ale nemusí vždy nutně znamenat vysokou zátěž ředitelů a jejich nízkou spokojenost. Existují příklady zemí jako Nizozemsko, kde i vysoká míra autonomie škol nepřináší v takové míře stres z pracovního přetížení a nespokojenost, patrně proto, že je systém odpovědností na úrovni školy více rozprostřen (tedy neleží pouze na řediteli) a je vhodně doplněn podporou škol ze strany státu, zřizovatelů a dalších aktérů.

Čeští ředitelé oproti svým kolegům v Evropě pociťují, že nemají možnost se dostatečně věnovat pedagogickému leadershipu a také že nejsou v této oblasti dostatečně vzděláváni. Pedagogické vedení školy není v ČR zatím systémově uchopeno. Zahraniční výzkumy a přístupy ukazují, že efektivní pedagogický leadership by měl být spojen s takovým vedením školy, které udržuje výuku a učení v centru veškerého rozhodování s cílem zlepšovat učení všech dětí a žáků ve škole. Do jisté míry se na oblast pedagogického leadershipu ředitelů škol zaměřují i cíle a opatření Strategie vzdělávací politiky ČR do roku 2030+, které hovoří o nutnosti „posílit roli ředitele jako lídra pedagogického procesu“. Nový program Lídr školy má chybějící podporu ředitelům škol doplnit.

„Ukazuje se, že čeští ředitelé škol jsou zatíženi administrativou a nezbyvá jim čas na to nejdůležitější, aby se v jejich škole každý žák učil naplno a s radostí. To je pro mě, jako bývalého učitele, nepřijatelné. Roli ředitele vnímám jako někoho, kdo získává ostatní pedagogy pro svou vizi školy, v jejímž centru je především žák, jeho učení a rozvoj. Proto jsem rád, že podle zadání ministerstva školství připravil Národní pedagogický institut ČR ve spolupráci s neziskovou organizací Učitel naživo projekt Lídr školy, který pomůže budoucí i začínající ředitelům v mnohdy opomíjené oblasti pedagogického vedení,“ říká Petr Gazdík, ministr školství, mládeže a tělovýchovy.

Nový program bude spadat pod Národní pedagogický institut České republiky, který ročně vzdělává více než 300 ředitelů a je tak nejvýznamnějším poskytovatelem kvalifikačního studia pro ředitele.

„Škola, tedy učitelé a děti, potřebuje ředitele, který je především lídrem schopným motivovat učitele k neustálému posouvání a zlepšování práce s žáky ve třídách. Právě tyto schopnosti bude Lídr školy rozvíjet v rámci jednoho uceleného programu. Máme řadu příkladů dobré praxe, z nichž můžeme vycházet a uvést díky spojení sil ministerstva školství s oběma organizacemi tyto poznatky do praxe,“ uvádí ředitel Národního pedagogického institutu České republiky Ivo Jupa.

Inovativní prvky Lídra školy vycházejí z programu Ředitel naživo, který jako rozvojové studium pro dvojice z vedení škol nabízí organizace Učitel naživo. Její ředitel Martin Kozel zdůraznil, že absolventi programu vnímají velké posuny ve schopnosti vést lidi a posilovat společenství školy. „V evaluaci programu Ředitel naživo vidíme, že jeho účastníci jsou spokojenější ve své profesi, nabírají sebevědomí a uvědomují si svůj vliv na školu. Oceňují také, že vracíme jejich pozornost k dětem,“ shrnul přínosy inovací Martin Kozel, ředitel organizace Učitel naživo. „Důležité je i to, že změny v přístupu ředitelů oceňují učitelé. Dostávají šéfa, který je vede, pomáhá jim v profesním rozvoji. A to se pak projevuje tím, že se škola stává lepším místem pro děti,“ dodal.

Do programu Lídr školy se mohou hlásit začínající ředitelé, ale i zájemci o tuto funkci. Uzávěrka přihlášek je 30. června 2022. Studium bude probíhat v Praze od září 2022.

Více informací na webu: www.lidrskoly.cz

Analýza Ředitelé škol v ČR: klíčoví hráči v systému vzdělávání bez dostatečné podpory, kterou vytvořila organizace Ředitel naživo ve spolupráci se sociologickou výzkumnou organizací PAQ research, je k dispozici zde:

<https://www.reditelnazivo.cz/files/reditele-skol-v-cr-klicovy-hraci-v-systemu-vzdelavani-bez-dostatecne-podpory.pdf>

studie Partnerství pro vzdělávání 2030+, Čermáková, Barbora (2022): [Systémy přípravy, vzdělávání a podpory ředitelů škol ve vybraných zemích](#)

Kontakt pro média:

NPI ČR: Lucie Šplíchalová, 604 150 078, lucie.splichalova@npi.cz

Učitel naživo: Anna Francová, 732 739 124, anna.francova@ucitelnazivo.cz

MŠMT: Aneta Lednová, 736 226 331, aneta.lednova@msmt.cz

Národní pedagogický institut České republiky je školským vzdělávacím, metodickým, kurikulárním, výzkumným, odborným a poradenským zařízením pro řešení otázek předškolního, základního, středního a vyššího odborného vzdělávání. Zasahuje rovněž do oblasti základního uměleckého, jazykového, neformálního, zájmového a dalšího vzdělávání.
www.npi.cz

Učitel naživo je nezisková organizace s týmem expertů, která usiluje o modernizaci českého vzdělávání. Vyvinuli jsme a otestovali nové programy pro učitele a ředitele škol, které výrazně zlepšují učení dětí ve školách. Naším know-how se snažíme obohatit a proměnit veřejný vzdělávací systém, abychom naplnili naši vizi: Všechny děti se učí naplno, s radostí a rovnými šancemi a ze školy odcházejí připravené na výzvy a příležitosti 21. století.
www.ucitelnazivo.cz